

76. møde

Tirsdag den 26. marts 1985 kl. 14.00

Dagsorden:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om musik.

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om forhøjelse af hædersgaver.

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om værnepligtsorlov.

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere.

5) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 20:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk u-landsbistand.

Af Stinus (RV) m.fl.

6) Forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om den amerikanske administrations planer om et »stjernekrigsforsvar« (SDI) og om Danmarks holdning hertil].

Af Gert Petersen (SF) og Albrechtsen (VS).

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Uddannelsesudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk u-landsbistand. (Beslutningsforslag nr. B 20).

Eksemplarer er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om musik.

(Fremsat 7/11 84. Første behandling 16/11 84. Betænkning 27/2 85. Anden behandling 22/3 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg vil bare inden lovens endelige vedtagelse gøre et par bemærkninger til nogle af de emner, som kulturudvalget har beskæftiget sig med i forbindelse med lovforslagets behandling.

Det drejer sig bl.a. om spørgsmålet om, hvorvidt man kunne udvide landsdelsorkestrenes turnéaktivitet, og jeg forstår så udmærket det ønske, der har ligget bag kulturudvalgets eller dele af kulturudvalgets bemærkninger i betænkningen. Jeg bliver bare nødt til at gøre opmærksom på, at det altså ikke står i ministerens eller i kulturministeriets magt ensidigt at diktere, hvordan det skal være, for det er et spørgsmål om nogle lokale afgørelser. Vi har, som man vil vide, taget kontakt til amter og kommuner bag de store landsdelsorkestre og har forsøgt at presse lidt på, men vi har jo fået nogle temmelig entydige svar fra de pågældende om, at det må man se på, og det er nu ikke så nemt, osv.

Det er således, at statens musikråd i øjeblikket forhandler med landsdelsorkestrenes samarbejdsudvalg om turnévirksohmheden, og at disse forhandlinger ikke er afsluttet. Jeg synes bare, jeg må gøre opmærksom på det, fordi vi fra ministeriets side mener, at man absolut bør arbejde videre med denne sag, men det kan bare være vældig svært at give et bindende tilsagn om, at alle problemer er løst til den næste lovrevision om et år, hvis det nu viser sig, at disse forhandlinger ikke fører til et resultat. Men så må vi naturligvis tage problemet op i forbindelse med den egentlige revision.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Flere partier har også beskæftiget sig med landsdelsorkestrenes lønforhold og den velkendte forskel, der er på lønningerne i Københavnsområdet og i provinsen. Her er det jo således, at kulturministeriet den 30. oktober 1984 godkendte en ordning, hvorefter lønningerne for musikere og assistenter fremtidig fastsættes ved en egentlig overenskomst mellem Dansk Musikerforbund på den ene side og Kommunernes Landsforening og eventuelt Amdtsrådsforeningen på den anden side. Disse overenskomster skal forelægges lønnings- og pensionsdepartementet til godkendelse, inden overenskomsten sluttet.

Landsdelsorkestrenes samarbejdsudvalg har selv taget initiativ til at få denne ordning igennem, og jeg synes også, den kan være vældig fornuftig, men det begrænser igen ministerens mulighed for at give en garanti for, at disse forhandlinger fører til det af visse partier ønskede resultat.

Endelig har SF og socialdemokratiet fundet det urimeligt, hvis eventuelle besparelser skulle ramme musikskolernes aktiviteter. Herom kan jeg sige, at budgettet herfor i 1983 var 1 mill. kr. og i 1984 1,9 mill. kr. Der er ikke planer om at nedskære tilskuddet til musikskolerne.

Men jeg bliver også nødt til at fremhæve, at udgiften til musikskolernes drift fortsat . . .

Formanden:

Der er megen højroret tale alle steder i salen.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Det behøver jo ikke at have noget med lovforslaget at gøre.

Driften af musikskoler påhviler altså fortsat kommunerne, og det, kulturministeriet yder tilskud til, er nogle overordnede formål. Vi har fra kulturministeriets side ingen planer om at reducere disse.

Det skulle være min kommentar til de i og for sig meget forståelige bemærkninger, som partierne er kommet med i betænkningen, og konklusionen skal bare være, at vi meget gerne vil arbejde videre med disse spørgsmål, men at det ikke teknisk og lovmæssigt er muligt at give nogen bindende garantier for, at alt vil være færdigforhandlet på disse punkter til lovrevisionen.

Ingerlise Koefoed (SF):

Vi forstår godt fra SFs side, at da det jo ikke er kulturministeren, der fører forhandlingerne, kan kulturministeren vel heller ikke helt sige, hvornår de er afsluttet. På den anden side er begge de problemer, som vi har berørt i vores betækningsbidrag, jo meget gammelkendte, og jeg vil spørge, om ministeren har forhørt sig hos de involverede parter om, hvornår man forventer at forhandlingerne vil give en eller anden form for resultat. Og jeg vil spørge, om ministeren – hvad jeg går ud fra – vil orientere kulturudvalget, så snart der foreligger et resultat.

Med hensyn til musikskolerne er vi da godt klare over, at musikskolerne, først og fremmest musikskolerne inden for den frivillige musikundervisning, primært er et problem, som vedrører kommunerne. Når vi taler om musikskolerne, drejer det sig om det mere overordnede, og det har forbindelse med, at der jo stod, at der ville ske kompenserende besparelser på forskellige konti, derunder musikskolerne, da man i sin tid endeligt vedtog penge til det rytmiske konservatorium. Det, der har interesseret os i denne forbindelse, er, hvordan det så kommer til at se ud.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg vil gerne takke for fru Ingerlise Koefoeds bemærkninger om, at man forstår, at det teknisk set ikke er muligt at give disse garantier, men jeg vil så til gengæld give den garanti, at jeg, da jeg kender kulturudvalgets, eller i hvert tilfælde store dele af kulturudvalgets, interesse for disse tre emner, naturligvis gerne vil forpligte mig til her fra talerstolen at holde kulturudvalget underrettet, når der sker noget i forhandlingsforløbet. Jeg har ikke et aktuelt billede af, hvor langt man er kommet, men det skal jeg indhente oplysning om, og så er det jo ingen sag lige at underrette kulturudvalget om det, og det skal jeg gerne gøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 142 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om forhøjelse af hædersgaver.
(Fremsat 13/3 85. Første behandling 21/3 85. Ændringsforslag af 26/3 85 af Tinning (VS) og Annie Grete Holmsgård (VS)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af Tinning (VS) og Anne Grete Holmsgård (VS) (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af Tinning (VS) og Anne Grete Holmsgård (VS):

Ny paragraf

Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. De i § 1 nævnte hædersgaver reguleres i samme forhold som den sociale pensions grundbeløb, jfr. § 49 i lov om social pension.«

Bemærkninger

Forslagsstillerne har ikke det fjerneste imod, at der udbetales hædersgaver til en række af de personer, der blev særlig hårdt ramt i forbindelse med krigen 1939-45 og besættelsen af Danmark.

Men det er en uskik, at reguleringen af disse gavers størrelse er overladt til skiftende socialministres og folketings nåde. Ændringsforslaget går derfor ud på at erstatte de skiftende forhøjelser af hædersgaverne i anledning af jubilæer og andet med en regulering af gavebeløbene svarende til reguleringspristallet.

Med den foreslåede regulering er der sikret en fremtidig udvikling i gavebeløbene, der svarer til reguleringspristallet.

Ændringsforslaget omfatter naturligvis også de hædersgaver, der ydes i anledning af ulykkestilfælde på havet som følge af krigsbegivenheder under krigen 1914-18. Også her medfører ændringsforslaget en fremtidig automatisk forhøjelse af beløbene.

Den løbende realværdiforringelse er der hermed gjort op med.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

*Forhandling***Tinning (VS):**

I VS har vi syntes, det var nødvendigt at komme med et ændringsforslag til andenbehandlingen af denne sag. Jeg er godt klar over, at det er lidt usædvanligt at fremkomme med et ændringsforslag, når der ikke har fundet udvalgsbehandling sted, men vi har selvfølgelig ikke ønsket at gøre tingene mere bureaukratiske end højst nødvendigt.

Det, vi har gjort i VS, er, at vi har tilsluttet os en centrum-demokratisk tradition, må jeg måske tillade mig at kalde det. Det var en tradition, som blev understreget, sidst denne sag var til behandling, tilbage i 1978. I den betænkning, der dengang blev afgivet over lovforslaget om forhøjelse af hædersgaver, skrev centrum-demokraternes repræsentant:

»Mindretallet er enig i, at hædersgavebeløbet skal sættes op, men mener dog, at det foreslåede beløb er alt for utilstrækkeligt. Mindretallet foreslår derfor dels en fordobling af det af flertallet foreslåede beløb, dels en dyrtidsregulering af det til enhver tid værende beløb for hædersgaver; dette sidste for at undgå søgen efter »runde« dage til brug som årsag for regulering af beløbet – en fremgangsmåde, som hidtil har været årsag til, at hædersgavernes størrelse er helt ude af trit med den økonomiske udvikling og den indsats, den enkelte hædersgavemodtager har ydet for sit land.«

Sagt kort på almindeligt dansk siger centrum-demokraternes repræsentant her: disse hædersgaver er for det første for små, de bliver for det andet reguleret for dårligt og på et alt for tilfældigt grundlag, og for det tredje er det en lille smule pinligt, at vi forsøger at løse problemet ved, at folketings og den siddende socialminister en gang imellem stiller sig op og uddeler nogle gaver.

Derfor synes vi, det ville være rimeligt for at undgå den situation simpelt hen at sige: vi har disse hædersgaver, og vi synes, det er en god idé; vi synes, det er fuldt ud berettiget,